

rep.nr.

2014/629

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 4 MAART 2014

3 e KAMER

ARBEIDSRECHT - arbeidsovereenkomst bediende

Tegensprekelijk

Art. 877 Ger. W.

verzending naar de bijzondere rol

In de zaak:

R

appellant op hoofdberoep,
geïntimeerde op incidenteel beroep,
verschijnend in persoon en bijgestaan door mr. KEMPENEERS Philip,
advocaat te 1050 BRUSSEL, Congolaan 1.

Tegen:

MOORE WALLACE CORPORATION, vennootschap naar Canadees recht, met maatschappelijke zetel te Upper Water Street 159, Suite 900, Halifax, Nova Scotia, B3J3N2, Canada in haar hoedanigheid van vereffenaar van de bvba MOORE GROUP SERVICES, met maatschappelijke zetel te 1050 Brussel, Louizalaan 140, voor huidige procedure woonstkeuze bij Mr. H

geïntimeerde op hoofdberoep,
appellante op incidenteel beroep,
vertegenwoordigd door mr. VAN HOOREBEKE Annick en Mr VAN CAENEGEM Emma loco mr. HUYGHE Alain, advocaat te 1050 BRUSSEL, Louizalaan 149.

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

het voor eensluidend verklaarde afschriften van de bestreden vonnissen, uitgesproken op tegenspraak op 19 januari 2007, 13 maart 2011 (lees 2012)

door de arbeidsrechtbank te Brussel, 12^e respectievelijk 24^e kamer (A.R. 69.739/04),

- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 30 augustus 2012,
- de conclusies voor de appellant, neergelegd ter griffie op 29 maart 2013 en 10 oktober 2013,
- de conclusies voor de geïntimeerde, neergelegd ter griffie op 28 december 2012, 28 juni 2013 en 10 januari 2014,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 4 februari 2014, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak werd gesteld op heden.

*

I. FEITEN EN RECHTSPLEGING

1. De heer B R kwam op 1 februari 1986 in dienst van de BV Moore International als 'financial controller' te Den Haag, nadien te Leiden, op basis van een schriftelijke overeenkomst van 16/23 december 1985. In deze overeenkomst naar Nederlands recht werd een jaarloonpakket van € 140.000 inclusief vakantietoeslag afgesproken, te betalen in twaalf maandelijkse schijven.

2. Op 1 januari 1996 werd de heer R samen met 3 collega's overgeplaatst naar de bvba Moore Group Services te Brussel (hierna aangeduid als *Moore*), een coördinatiecentrum voor de entiteiten van de groep. Er werd een afsprakenbrief van 9 januari 1996 opgemaakt in verband met de voortgezette tewerkstelling en het behoud van het loon in dezelfde graad volgens het loonplan van de bvba met de mogelijkheid de loonstructuur jaarlijks te herzien.

De heer R houdt voor dat hij de facto reeds sedert november 1995 voor de bvba werkte, niettegenstaande de overeenkomst 1 januari 1996 als overgangsdatum voorzag en de loonfiches voor de bvba pas startten per mei 1996; er zou een verrekening van zijn wedde gebeurd zijn tussen bvba en BV.

Tevens kon hij vanaf 1 juli 1998 deelnemen aan de groepsverzekering, door Moore afgesloten met de nv De Vaderlandsche onder nummer 530/2918. Dit betrof een plan vaste prestaties.

3. Bij aangetekende brief van 22 augustus 2001 betekende Moore aan de heer R een opzegging van 16 maanden, ingaande op 1 september 2001.

Bij brief van de raadsman van de heer R van 29 maart 2002 werd Moore er op gewezen dat tijdens de te presteren opzeggingstermijn de functie niet mocht uitgehouden worden.

Na bespreking werd de heer R van 2 mei 2002 tot 31 december 2002 vrijgesteld van prestaties. De arbeidsovereenkomst werd beëindigd op 31 december 2002.

4. Moore voerde ondertussen een wijziging door van het groepsverzekeringsstelsel en zette dit om in een systeem van vaste bijdragen.

Deze nieuwe regeling zou ingaan op 1 juli 2002, maar werd pas geïmplementeerd via een wijziging van het arbeidsreglement op 23 december 2003.

5. Een dadingvoorstel werd niet aanvaard, zodat partijen niet tot oplossingen van hun onderlinge twistpunten kwamen.

De heer R dagvaardde op 31 december 2003 de Canadese vennootschap Moore Wallace Corporation als vereffenaar van de bvba Moore Group Services in betaling van € 1 provisioneel, in besluiten van 21 december 2005 nader uitgewerkt als:

- saldo opzeggingsvergoeding van € 196.968,99 op basis van 27 maanden
 - schadevergoeding wegens achterstallig vakantiegeld van € 35.802,07 provisioneel
 - schadevergoeding wegens niet correct uitvoeren groepsverzekering van € 125.848 provisioneel
 - terugbetaling van kosten juridische en technische raadslieden van € 17.500 provisioneel
- vermeerderd met intresten en kosten.

Bij besluiten van 2 juni 2006 wijzigde de heer R zijn vordering opzeggingsvergoeding naar € 197.348,98.

Hij wijzigde dit nogmaals bij besluiten van 31 augustus 2006 en vorderde dan de opzeggingsvergoeding ten provisionele titel samen met de vraag tot aanstelling van een deskundige om na te gaan of er een financieringstekort bestond voor de groepsverzekering op 31 maart 2006 met een mogelijke impact op het hem toekomend netto extra legaal pensioenkapitaal van 1 april 2006.

6. Bij tussenvonnis van de arbeidsrechtbank te Brussel van 19 januari 2007 werd de vordering ontvankelijk geacht en werd voor de opzeggingsvergoeding uitgegaan van 23 maanden, maar werd bij materiële vergissing het saldo foutief begroot op € 187.330,37; de vordering vakantiegeld werd afgewezen als ongegrond en voor de schadevergoeding groepsverzekering werd deskundige D. Smets aangesteld met de door de heer R voorgestelde opdracht.

Er werd tevens geoordeeld dat geen rekening kon gehouden worden met de wijziging groepsverzekering tijdens en na de opzeggingsperiode.

7. De aangestelde deskundige maakte een grondige analyse van de voorgelegde gegevens, maar stelde zich de vraag of naast de loonberekening in het tussenvonnis ook niet kon uitgegaan worden van de forfaitaire gunstmaatregel voor buitenlandse kaderleden op basis waarvan ook loongegevens waren doorgegeven aan de groepsverzekeringsmaatschappij.

Hij noemde de becijfering van de eerste rechter de 'juridische benadering' en de becijfering op basis van de beweringen van de heer R de 'conventionele benadering'.

Moore achtte deze laatste benadering als zijnde strijdig met de opdracht.

De deskundige werkte beide benadering verder uit en gaf dit door ter informatie, maar stelde niet te kunnen trancheren op dit juridisch twistpunt dat hij aan de arbeidsrechtbank overliet.

Een zelfde houding nam de deskundige aan voor de omzettingsscoëfficiënt van rente naar kapitaal. Op basis van de polis bedroeg deze 18,695050.

De heer R wees er op dat de omzetting krachtens de groepsverzekeringsspolis na de pensioendatum van 1 april 2006 niet meer mogelijk was, zodat hij voor zijn schadeherstel aangewezen was op een individuele levensverzekering, waarbij een multiplicator van 23,688910 moet in acht genomen worden.

Bij de juridische schuldbenadering becijferde de deskundige het netto-tekort op € 42.693,15 (semi-bruto) of € 38.335,60 netto.

De juridische herstelbenadering leidde tot € 113.899,60 semi-bruto of € 102.274,22 netto.

De conventionele schuldbenadering geeft € 116.828,33 semi-bruto of € 104.904,03 netto.

De conventionele herstelbenadering leidt tot € 207.837,92 semi-bruto of € 186.624,55 netto.

8. Bij besluiten van 5 februari 2008 en 6 februari 2009 vroeg de heer R de kapitalisatie van zijn vorderingen wegens opzeggingsvergoeding en groepsverzekering.

Na kennisname van het deskundigenverslag paste de heer R zijn vorderingen opnieuw aan en vroeg hij betaling van:

- een provisioneel saldo opzeggingsvergoeding van € 187.330,37 bruto met vraag dat de heer S de verschuldigde groepsverzekeringsspremie zou becijferen op 22 augustus 2001
 - een provisionele schadevergoeding van € 205.200,76 netto wegens niet correct uitvoeren groepsverzekering
 - € 3.826,63 wegens kosten technische bijstand
- vermeerderd met intresten en kosten, inclusief deze van de gerechtsdeskundige.

Hij vroeg tevens opnieuw de kapitalisatie van intresten voor de opzeggingsvergoeding en de schadevergoeding groepsverzekering welke vraag hij herhaalde in zijn volgende besluiten van 9 februari 2010 en 29 juni 2011.

Moore stelde nog een tegeneis wegens tergend en roekeloos procederen tot een schadevergoeding van € 10.000.

9. Bij eindvonnis met datum 13 maart 2011 (moet gelezen worden als 2012) corrigeerde de eerste rechter de materiële vergissing in het tussenvonnis i.v.m. de becijfering van de opzeggingsvergoeding en herstelde dit naar € 122.171,98, ze stelde tevens dat deze beoordeling definitief was.

De bijkomende vordering van de heer R m.b.t. een saldo opzeggingsvergoeding en de kapitalisatie intresten op opzeggingsvergoeding en schadevergoeding groepsverzekering werd onontvankelijk verklaard. Hetzelfde gold voor de tegenvordering wegens tergend en roekeloos geding. Al deze onderdelen werden als nieuwe vorderingen beschouwd na de heropening der debatten wegens expertise, zodat het debat beperkt bleef tot het onderdeel waarop de heropening betrekking had. De vordering wegens kosten technische raadgever werd ongegrond verklaard. Moore werd veroordeeld tot betaling van het bedrag van € 38.335,60 netto, te vermeerderen met de vergoedende intresten aan het wettelijk tarief vanaf 1 april 2006.

De eerste rechter opteerde dus voor de juridische schuldbenadering en verwees hiervoor naar de inhoud van het tussenvonnis. De berekening herstelbenadering en de conventionele benadering werd uit de debatten geweerd, omdat ze niet conform de opdracht was.

De gerechtskosten wegens expertise werden verdeeld op basis van 1/3 voor Moore en 2/3 voor de heer R ; de overige gerechtskosten werden ten laste van Moore gelegd.

De heer R maakt melding van de betekening van het vonnis van 13 maart 2012 op 1 augustus 2012.

10. Bij verzoekschrift hoger beroep, ontvangen ter griffie van het arbeidshof te Brussel op 30 augustus 2012, tekende de heer R hoger beroep aan tegen tussenvonnis en eindvonnis en vroeg hij betaling van:

- een saldo opzeggingsvergoeding van € 147.047,73 provisioneel met vraag dat de heer S de verschuldigde groepsverzekeringspremie zou becijferen op 22 augustus 2001
- een schadevergoeding wegens niet correct uitvoeren groepsverzekering van € 205.200,76 netto provisioneel, zo nodig met vraag tot aanstelling deskundige om de impact van het financieringstekort te berekenen.
- kosten van technische bijstand van € 3.826,63 vermeerderd met intresten en kosten, inclusief de kosten van de gerechtsdeskundige.

Op datum van de neergelegde conclusies en het verzoekschrift hoger beroep vroeg hij telkens kapitalisatie van de intresten. Bij aanvullende beroepsbesluiten, neergelegd op 10 oktober 2013 herhaalde hij nogmaals zijn vraag tot kapitalisatie van de intresten.

Moore tekende incidenteel beroep aan om de vordering wegens saldo opzeggingsvergoeding ongegrond te zien verklaren, minstens deze te herleiden tot 4 maanden of € 64.061,28; tevens de schadevordering in verband met de groepsverzekering ongegrond te zien verklaren of te beperken tot € 38.335,60 netto; de kosten van de deskundige ten laste van de heer R te laten of ze gebeurlijk te beperken in verhouding met de uiteindelijk toe te kennen sommen; de overige gerechtskosten ook ten laste van de heer R te leggen.

Hierdoor zijn de onderdelen vakantiegeld en tergend en roekeloos geding niet meer aan de orde in graad van hoger beroep.

II. BEOORDELING

1. Het hoger beroep werd tijdig en met een naar de vorm regelmatige akte ingesteld, zodat het ontvankelijk is. Dit wordt overigens niet betwist. Hetzelfde geldt voor het incidenteel beroep.

De opzeggingsvergoeding

2. Een partij die de arbeidsovereenkomst beëindigt zonder in acht neming van de passende opzeggingstermijn, is op grond van art. 39 van de arbeidsovereenkomstenwet gehouden aan de andere partij een vergoeding te betalen die gelijk is aan het lopend loon dat overeenstemt hetzij met de duur van de opzeggingstermijn, hetzij met het resterend gedeelte van die termijn. De opzeggingsvergoeding behelst niet alleen het lopend loon, maar ook de voordelen verworven krachtens de overeenkomst.

De opzeggingstermijn bij toepassing van artikel 82 § 3 van de arbeidsovereenkomstenwet wordt door de rechter bepaald met inachtneming van de op het tijdstip van de kennisgeving van beëindiging van een overeenkomst bestaande kans om een gelijkwaardige betrekking te vinden en dit rekening houdend met de anciënniteit, de leeftijd van de werknemer, de uitgeoefende functie en het loon volgens de gegevens eigen aan de zaak (Cass., 8 september 1980, *Arr. Cass.*, 1980-1981, 17; Cass., 17 september 1975, *T.S.R.* 1976, 14; Cass., 3 februari 1986, *JTT* 1987, 58; Cass., 4 februari 1991, *R.W.* 1990-1991, 1407; Cass. 11 maart 2013, S.12.0088.N, S.12.0099.N, *JTT* 2013, 272 en S.12.0101.N, *JTT* 2013, 259).

Partijen hebben discussie over de anciënniteit, de samenstelling van het jaarloon en de in acht te nemen opzeggingstermijn.

De anciënniteit wegens tewerkstelling bij dezelfde werkgever

3. Moore betwist dat de anciënniteit in verband met de tewerkstelling bij de BV Moore International vanaf 1 februari 1986 mee in rekening wordt genomen.

Wat betreft de afbakening van het begrip *zelfde werkgever* verwijst C. ENGELS, "De opzegging van de arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd", in *CAD II-5-59*, nr. 119 (zie ook p. 56, nr. 114) naar het cassatiearrest van 9 maart 1992 om tot de afwezigheid van de noodzaak van een rechtsband te besluiten; het begrip *zelfde werkgever* dient immers ruim te worden geïnterpreteerd (II-5-60, nr. 120) (zie ook D. VOTQUENNE en W. VAN NIEUWENHOVE, "Opzeggingsvergoeding", in *ATO-O-102-535*).

Het begrip 'zelfde werkgever' werd nog verder uitgewerkt in de conclusie van het Openbaar Ministerie bij het cassatiearrest van 18 mei 1992 (*RW* 1992 -1993, 293), waarin het verbonden wordt met de volgende drie elementen:

- 1° de beide werkgevers moeten eenzelfde, tenminste een soortgelijke of aanvullende bedrijvigheid hebben;
- 2° er moet een juridische band tussen beide bestaan;
- 3° de dienstbetrekking van de werknemer mag niet onderbroken zijn. (eigen onderlijning)

Na toetsing van deze elementen aan de onderzochte casus, concludeerde het Openbaar Ministerie: *Daar komt zelfs nog bij dat verweerster voor beide werkgevers*

precies hetzelfde werk verrichtte ... Haar tewerkstelling liep onveranderd gewoon door. Alleen de rechtspersoon in wier dienst zij haar taak uitvoerde, was een andere.

4. Niet betwist wordt dat tussen de holding BV Moore International en het coördinatiecentrum de bvba Moore Group Services te Brussel een juridische band bestond wet betreft de overname van de activiteit van de heer R , zoals blijkt uit de brief van 9 januari 1996, waarin letterlijk gezegd wordt dat hij blijft als 'controller'.

De dienstbetrekking van de heer R bij beide entiteiten was ononderbroken, zoals ook kan afgeleid worden uit de brief van 9 januari 1996, waarin gesproken wordt over een 'voortgezette tewerkstelling' met behoud van dezelfde loonvoordelen.

De poging van Moore om een verschil te zoeken in de activiteiten is niet ter zake dienend, omdat niet kan ontkend worden dat beide entiteiten een aanvullende bedrijvigheid hebben, wat overigens de bedoeling is van een coördinatiecentrum ten aanzien van de andere onderdelen van een internationale groep, waarbinnen de BV een holdingfunctie had.

Bepaalde verschillen in de bedrijfsactiviteit en in het bestuur sluiten niet uit dat de bedrijvigheid niet *soortgelijk* of *aanvullend* kan zijn en dit volstaat om te spreken van een *zelfde werkgever*.

Dit betreft een feitenappreciatie (Cass. 13 januari 2003, *JTT* 2003, 268).

De BV en de bvba maken dan ook deel uit van eenzelfde economische bedrijfseenheid, zodat ze eenzelfde werkgever in de zin van art. 82 van de arbeidsovereenkomstenwet zijn.

Terecht heeft de eerste rechter de anciënniteit vanaf 1 februari 1986 in acht genomen of een tewerkstelling van 15 jaar en 7 maanden.

De samenstelling van het jaarloon

5. - De heer R had de beschikking over een bedrijfswagen BMW 520 met mogelijkheid om vrij te tanken. Hij beschikte ook privé over deze wagen.

Ten onrechte wil Moore de waarde van dit voordeel herleiden tot € 250/maand.

Gelet op het feit dat het reële voordeel van dit privaat gebruik moet worden geëvalueerd, heeft de eerste rechter dit accuraat begroot op € 500/maand.

6. - Voordeel patronale bijdrage groepsverzekering.

De heer R wil de patronale bijdrage groepsverzekering in het jaarloon opnemen.

De eerste rechter heeft op basis van het door hem voorgelegde certificaat van 1 juli 1997 deze bijdrage inclusief verzekeringstaks definitief begroot op € 29.327,40.

Terecht zegt de heer R dat hij in zijn besluiten voorafgaand aan het tussenvonnis de opzeggingsvergoeding provisioneel begroot had, omdat deze becijfering door hem niet definitief geacht werd.

De eerste rechter heeft in het tussenvonnis terecht gezegd dat de aanvankelijke groepsverzekeringsspolis vaste prestaties van toepassing bleef tijdens gans de tewerkstelling en dat geen rekening kan gehouden worden met de wijziging naar vaste bijdragen. Het arbeidshof treedt de eerste rechter hierin bij, zoals verder zal uitgelegd worden in de randnummers 15 tot 18.

Hierdoor dient het voordeel verworven krachtens de overeenkomst in de zin van art. 39 van de arbeidsovereenkomstenwet te worden gewaardeerd op basis van de financieringsregels, vastgesteld in art. 13 van het groepsverzekeringsreglement van De Vaderlandsche 530/2918 (stuk 13 van de heer R).

Art. 13.1 en 2 van dit reglement voorziet in de betaling van jaarpremies tot 40 jaar, vanaf die leeftijd aangevuld met jaarlijkse stortingskoopsommen en een backservice.

Terecht laat de heer R gelden dat hierbij tevens rekening moet gehouden worden met de verschuldigde taksen.
(Cass. 11 maart 2013, *JTT* 2013, 259)

Het past dan ook deze gegevens te doen voorleggen door ING op grond van art. 877 en volgende Ger. W. voor de periode van 1 september 2000 tot 31 augustus 2001.

In afwachting kan ten provisionele titel het door de eerste rechter weerhouden bedrag van € 29.327,40 worden weerhouden.

7. – Het voordeel volgens de fiscale Circulaire nr. Ci.RH. 624/325.294 van 8 augustus 1983.

De heer F houdt voor dat zijn lopend loon bestaat uit de basisbezoldiging vermeld op zijn loonfiches, vermeerderd met de toeslag wegens kosten eigen aan de werkgever, waarop hij als niet rijksinwoner recht had als gevolg van het fiscale “bijzonder aanslagstelsel voor sommige kaderleden”.

Hij baseert zich daarvoor op het feit dat dit voordeel ook meegerekend werd voor het vakantiegeld en dat het ook als basisbezoldiging werd doorgegeven aan de groepsverzekeringsmaatschappij.

Moore betwist dit, omdat deze opgave gebeurde door mevrouw H W, een rechtstreekse ondergeschikte van de heer R , die handelde op zijn instigatie.

Samen met de eerste rechter, is Moore van mening dat het kosten betreft, die niet in het jaarloon thuishoren.

8. De fiscale Circulaire nr. Ci.RH. 624/325.294 van 8 augustus 1983 gaat ervan uit dat een tewerkstelling van een buitenlands kaderlid als niet rijksinwoner bepaalde meeruitgaven meebrengt die kosten zijn eigen aan de werkgever.

Als uitgaven van dien aard worden beschouwd die welke door de werkgever ter ontlasting van de buitenlandse kaderleden worden gedragen, rechtstreeks in de vorm van forfaitair geraamde terugbetalingen die bestemd zijn om de meeruitgaven te dekken welke het rechtstreeks gevolg zijn van de detachering of tewerkstelling in België. (124/3)

De circulaire preciseert daarbij uitdrukkelijk: *Die terugbetalingen vertegenwoordigen ten name van de kaderleden geen bezoldiging, noch enig ander belastbaar voordeel.*

Met dergelijke kosten wordt bedoeld: de kosten wegens eenmalige uitgaven omwille van verhuis en inrichting, huisvesting en levensduurteaanpassing, onderwijskosten voor de kinderen, terugreiskosten, woningkosten, tax-equalisatie... (142/3.4 en volgende)

Ook wat betreft de aanrekening van sociale zekerheidsbijdragen op deze uitgaven wordt door de rechtspraak sinds het cassatiearrest van 17 mei 1993 (*JTT* 1993, 258) aanvaard dat het om onkosten en geen bijdrageplichtig loon gaat in zoverre ze met werkelijke meeruitgaven overeenstemmen.

Dit laatste is alleszins de bedoeling van het stelsel, zoals blijkt uit de synthese die in de circulaire zelf wordt gegeven onder II.6:

De grondgedachte van het stelsel waarover het gaat is dat de vermindering van de loonkosten die aan de tewerkstelling in België van buitenlandse kaderleden verbonden zijn aan de werkgever moet ten goede komen. Er mogen in geen geval bijzondere voordelen voor de betrokken personeelsleden zelf uit voortvloeien. (eigen onderlijning)

Het onkostenkarakter van de uitgaven is dus het principiële uitgangspunt.

9. Dit neemt niet weg dat voor het al dan niet opnemen van die vergoedingen in de berekeningsbasis van de opzeggingsvergoeding de bodemrechter in concreto moet nagaan of en in hoeverre dergelijke bedragen een vergoeding zijn voor meerkosten die de werknemer werkelijk betaald heeft en die verband houden met zijn tewerkstelling in het land van ontvangst. (Cass. 15 januari 2001, *JTT* 2001, 135.)

De feitenrechter dient zich hiervoor te steunen op de elementen, die door de partijen worden aangereikt. Wanneer een werknemer een opzeggingsvergoeding vordert, dient hij als eisende partij de hoegrootheid van zijn vordering te bewijzen.

10. Niettegenstaande het arbeidshof tijdens de debatten de partijen heeft uitgenodigd verdere precisering te geven waarom de onkostenvergoedingen als gevolg van bovenvermelde circulaire al dan niet lopend loon of een voordeel verworven krachtens de overeenkomst zijn, wordt voornamelijk het stelsel uitgelegd en gewezen op het feit dat dit voordeel ook meegerekend werd voor het vakantiegeld en dat het ook als basisbezoldiging werd doorgegeven aan de groepsverzekeringsmaatschappij.

Aldus steunt de heer R_i zich op de uitvoering van de overeenkomst, maar dit is weinig overtuigend, daar Moore aanvoert dat deze opgave gebeurde op instigatie van de heer R_i door zijn ondergeschikte, wat als dusdanig niet wordt tegengesproken. De tussenkomst van een bedrijfsrevisor doet aan dit gegeven geen afbreuk, omdat de interne processen niet behoren tot de controletaak van de cijfers door een bedrijfsrevisor, zodat deze controle irrelevant is voor de juistheid van de uitvoering van de overeenkomst.

Bovendien is de uitvoering van de overeenkomst niet eenduidig want op de loonfiches worden de voordelen dan weer als kosten gekwalificeerd.

11. Wat betreft de kosten eigen aan de werkgever, die voortvloeien uit de circulaire van 8 augustus 1983, gaat het arbeidshof ervan uit dat die vergoedingen die bestemd zijn om meeruitgaven verbonden aan de tewerkstelling in het buitenland te dekken uit de opzeggingsvergoeding moeten worden geweerd en dat die voordelen die bedoeld zijn om de veranderingen van cultuur, arbeids- en levensvoorwaarden (met uitzondering van de levensduurte) te vergoeden wel in de opzeggingsvergoeding kunnen worden opgenomen. (D. VOTQUENNE en C. COOMANS, "Opzeggingsvergoeding" in ATO-601-320)

Gelet op het feit dat de cultuur, arbeids- en levensvoorwaarden tussen België (Brussel) en Nederland (Leiden) niet noemenswaardig verschillen, zal men hiermee geen rekening hebben gehouden en mag ervan uitgegaan worden dat de door de fiscus goedgekeurde voordelen betrekking hadden op de specifieke meeruitgaven verbonden aan de tewerkstelling van de heer R in België.

12. In een vergelijkbare situatie m.b.t. een ontslag op 18 december 2003 werd in een vonnis van de arbeidsrechtbank te Brussel van 28 april 2006 gewezen op de extra woonkost en werd voor de concrete situatie van een Nederlandse expatriate in België geoordeeld:

Eveneens vaststaand is dat de inkomstenbelasting in België aanzienlijk hoger is dan in Nederland. Bijgevolg is een vergoeding die beoogt aan de werknemer een gelijkwaardig netto maandbedrag te waarborgen, niet te beschouwen als een bijkomend voordeel. Tot slot is het aannemelijk dat de levensduurte in de Brusselse regio hoger ligt dan deze in de oorspronkelijke regio waar eiser tewerkgesteld was. De uitgekeerde vergoedingen beantwoorden bijgevolg aan concrete meeruitgaven en vertegenwoordigen in hoofde van de werknemer geen voor de berekening van het basisloon in aanmerking te nemen loonvoordeel.

(Arbrb. Brussel 28 april 2006 JTT 2007, 14 – stuk 122 appellant)

Het arbeidshof sluit zich aan bij deze afweging en beschouwt ze als ook toepasbaar in deze zaak.

Vanuit een andere benadering dan de eerste rechter, is het arbeidshof dus eveneens van oordeel dat het kostenkarakter van de door de werkgever terugbetaalde lasten kan worden aanvaard.

De begroting van de aanvullende opzeggingsvergoeding

13. Het jaarloon van de heer R op datum van zijn opzegging, met name op 22 augustus 2001, bedroeg dus:

Basisbezoldiging: € 11.978,51 x 13,92	€ 166.740,85
Groeps- en invaliditeitsverzekering provisioneel	€ 29.327,40
Privégebruik firmawagen € 500 x 12	€ 6.000,00
Maaltijdcheques € 4,46 x 220	€ 981,20
Totaal provisioneel	€ 203.049,45

Rekening houdend met dit jaarloon, de anciënniteit van 15 jaar en 7 maanden de leeftijd van 60 jaar en 5 maanden, de functie van 'financial controller' en de belangen van beide partijen kan de kans van de heer R om spoedig een gelijkwaardige betrekking te vinden volgens de gegevens eigen aan de zaak worden geraamd op 19 maanden.

Het arbeidshof houdt daarbij rekening met omstandigheden die bestonden op het tijdstip van de kennisgeving van het ontslag, in zoverre deze omstandigheden de

voor de bediende bestaande kans om een gelijkwaardige betrekking te vinden, beïnvloeden. De anciënniteit, de leeftijd van de werknemer, de uitgeoefende functie en het loon moeten daarbij in hun onderlinge samenhang worden geëvalueerd.

Niet betwist wordt dat de heer R een opzeggingstermijn van 15,5 maanden gehad heeft, zodat hij op datum van het einde van zijn tewerkstelling nog recht had op een saldo van $19 - 15,5 = 3,5$ maanden.

Wanneer een werknemer is ontslagen met een opzeggingstermijn die korter is dan die waarop hij aanspraak kan maken, ontstaat zijn recht op een opzeggingsvergoeding op het tijdstip van de kennisgeving van de opzegging en dient deze vergoeding te worden berekend met inachtneming van het loon waarop de werknemer op dat tijdstip recht heeft. Brutolonen die betrekking hebben op de periode na de kennisgeving van de opzegging mogen dan ook niet meer in aanmerking worden genomen (Cass. 6 november 1989, *Arr. Cass.* 1989-90, 318, concl. OM.; *JTT* 1990, 6, noot; *RW* 1989-90, 885, concl. OM.; *TSR* 1990, 17; D. VOTQUENNE, "Ontstaan en eisbaarheid van het recht op de aanvullende opzeggingsvergoeding" *JTT* 1990, 403).

De heer R had dan ook nog recht op een aanvullende opzeggingsvergoeding van $\text{€ } 203.049,45/12 \times 3,5 = \text{€ } 59.222,76$ provisioneel.

Hij zegt op p. 82 van zijn aanvullende beroepsconclusie dat hij reeds een bedrag ontvangen heeft van $\text{€ } 122.171,98$, waardoor er onder voorbehoud van aanpassing wegens definitieve begroting in de huidige stand geen bijkomend saldo verschuldigd is.

Daardoor is zijn vraag tot kapitalisatie van de intresten in de huidige stand (onder voorbehoud van aanpassing wegens definitieve begroting) zonder voorwerp.

14. Gelet op wat gezegd werd in randnummer 7 beveelt het arbeidshof bij toepassing van art. 877 en volgende Ger. W. aan ING Insurance met zetel te 1000 Brussel, Kunstlaan 46 om voor de periode van 1 september 2000 tot 31 augustus 2001 de jaarpremies, de jaarlijkse stortingskoopsommen en de backservice, met inbegrip van de op die ogenblikken van toepassing zijnde verzekeringstaksen, op te geven die door de bvba Moore Group Services in toepassing van art. 13 van het groepsverzekeringreglement van De Vaderlandsche 530/2918 verschuldigd was m.b.t. de tewerkstelling van de heer R , uitgaande van een basisjaarsalaris van $\text{€ } 159.166,56$.

Het hoger beroep is op dit punt ongegrond; het incidenteel beroep is gedeeltelijk gegrond.

De schadevergoeding wegens financieringstekort groepsverzekering

De wijziging van de groepsverzekering

15. Met ingang van 1 juli 1998 sloot Moore voor haar werknemers een groepsverzekering van het type vaste prestaties af met de nv De Vaderlandsche.

Ze wenst deze groepsverzekering met ingang van 1 juli 2002 om te zetten naar een stelsel van vaste bijdragen volgens een polis afgesloten met ING.

Uit een schrijven van het CBFA van 20 januari 2005 blijkt dat hiertoe het arbeidsreglement gewijzigd werd op 23 december 2013 met inwerkingtreding op 1 januari 2014, hetzij na de uitdiensttreding van de heer R

16. Artikel 3 van de toen van toepassing zijnde wet van 6 april 1995 betreffende de aanvullende pensioenen (aangeduid als *de Wet Colla*) bepaalt:

§1. De beslissing tot ... wijziging ... van een stelsel van aanvullend pensioen behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de werkgever.

Elk aanvullend pensioen wordt beheerst door een pensioenreglement dat de rechten en plichten van de werkgever, de aangeslotenen en de pensioeninstelling, alsmede van de andere personeelsleden inzake aansluiting bepaalt.

§2. Indien evenwel dat stelsel van aanvullend pensioen, bij zijn invoering of op een later tijdstip, in een persoonlijke bijdrage van de werknemer tot financiering van de pensioentoezegging voorziet en de toezegging voor alle werknemers in de onderneming geldt, wordt de beslissing:

1° genomen bij collectieve arbeidsovereenkomst wanneer in de onderneming een ondernemingsraad, of een comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen werd opgericht;

2° genomen door middel van een wijziging van het arbeidsreglement voor alle andere ondernemingen.

In de Ministeriële Omzendbrief van 2 augustus 1996 ter verduidelijking van sommige begrippen en bepalingen uit de Wet van 6 april 1995 betreffende de aanvullende pensioenen (B. S. 7 augustus 1996) wordt duidelijk gemaakt dat de wijziging, die bedoeld wordt in artikel 3 van de Wet Colla geen afbreuk doet aan de bepalingen van de arbeidsovereenkomstenwet, waaronder artikel 25, noch aan artikel 1134 BW.

Het is duidelijk dat art. 6 van de wet Colla geen afbreuk doet aan art. 3 van dezelfde wet en de daarin bepaalde wijzigingsmethode.

17. Art. 23.2 van het groepsverzekeringsreglement van de nv De Vaderlandsche bepaalt dat de vennootschap de groepsverzekering kan wijzigen mits eerbiediging van de voorschriften neergelegd in de wet van 6 april 1995 betreffende de aanvullende pensioenen.

In geen geval mag inbreuk gemaakt worden op de voordelen opgebouwd uit de door de vennootschap aan de maatschappij tot het tijdstip van wijziging reeds betaalde nog te betalen premies.

De vennootschap overhandigt de tekst van de in het reglement aangebrachte wijzigingen aan elke betrokken werknemer.

Op grond van art 23.3 van hetzelfde reglement zal de vennootschap de deelnemers van haar beslissing onmiddellijk in kennis stellen, indien tot een beperking van de groepsverzekering wordt besloten.

18. Hieruit vloeit voort dat :

- een wijziging van een groepsverzekering maar mogelijk is mits rekening gehouden wordt met de regels van het arbeidsovereenkomstenrecht en dit toegepast te goeder trouw; ze dient minstens met het oog op een voldoende transparantie de werknemer te informeren volgens de bepalingen van art. 23 van het reglement, waaraan formeel niet werd voldaan;

- bij deelname van de werknemer via een persoonlijke bijdrage, zoals hier het geval is, de wijziging maar kan gebeuren door een wijziging van het arbeidsreglement, wat hier slechts gebeurde na de uitdiensttreding van de heer R ;
- tot het tijdstip van de wijziging geen inbreuk kan gemaakt worden op de voordelen opgebouwd door de tot op dat ogenblik te betalen premies.
- Moore derhalve ten onrechte voorhoudt dat de wijzigingsclausule van art. 3 §2, 2° van de wet Colla niet tot een sanctie leidt, gelet op het feit dat ze tot de datum van de wijziging door het arbeidsreglement haar eerdere verbintenissen als gevolg van de aanvankelijke groepsverzekering moest handhaven.

Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door het schrijven van de CBFA van 20 januari 2005, dat de laattijdige wijziging via het arbeidsreglement bevestigt en benadrukt dat bij betwistingen de CBFA slechts adviesbevoegdheid heeft en de uiteindelijke beslissing alleen aan de hoven en rechtbanken toekomt.

Ook het feit dat de heer R op informele wijze omwille van zijn werkzaamheden op de hoogte was van de geplande wijziging is in dit verband niet relevant, gelet op bovenvermelde bepalingen.

Dit brengt met zich mee dat de heer R zich correct beroept op zijn aanvankelijke groepsverzekering volgens het type vaste prestaties.

Het incidenteel beroep is op dit onderdeel ongegrond.

Het financieringstekort en de vergoeding van de schade

19. In het tussenvonnis van 19 januari 2007 heeft de eerste rechter deskundige Dirk Smets aangesteld met de opdracht, voorgesteld door de heer R ; deze luidde:

- *kennisnemen van alle nuttige stukken i.v.m. het extra-legaal pensioen van de heer R*
- *desgevallend alle nuttige inlichtingen opvragen bij ING Insurance Moore Group Services, eiser, niet bij Heysmans Consultance die éézijdig aangesteld werd door eisende partij*
- *na te gaan of er een financieringstekort bestaat door onder de toepasselijke groepsverzekeringsreglement (exclusief sociale lasten of taksen) op 31 maart 2006 te begroten, evenals de impact ervan op het aan E R toekomende netto-extralegaal pensioenkapitaal op einddatum, hetzij op 1 april 2006 te bepalen;*

20. De deskundige heeft op 2 februari 2009 zijn definitief verslag neergelegd op de griffie van de arbeidsrechtbank.

De eerste rechter heeft in het eindvonnis van 13 maart 2012 het besluit van de deskundige integraal weergegeven. Het kan worden samengevat als volgt:

Voor de begroting van het financieringstekort in de aanvankelijke groepsverzekering van 1 juli 1998 bestaat er tussen partijen fundamentele onenigheid over 2 parameters, met name het basisloon en de multiplicator voor de omrekening van rente naar kapitaal.

De heer R. gaat uit van een basisloon, waarin de forfaitaire gunstmaatregel om buitenlandse kaderleden aan te trekken begrepen is, daar deze door hem wordt beschouwd als een verkapte bezoldiging. Zo komt de heer R. tot een bedrag van € 173.426,22 dat volgens de deskundige blijkbaar ook gebezigd is door de verzekeringsmaatschappij, zodat hij dit de conventionele benadering noemt. Moore gaat uit van het basisloon van € 159.166,57 dat volgde uit de berekening van de opzeggingsvergoeding door de arbeidsrechtbank. De deskundige noemt dit de juridische benadering.

Wat betreft de multiplicator is er eveneens grondig verschil van mening.

Conform de opdracht, is de deskundige bij verzuim van de werkgever om de juiste financiering van het plan te organiseren uitgegaan van de storting van bijkomende premies met toepassing van de multiplicator van de groepsverzekering. Er geldt dan een multiplicator van 18,69505. De deskundige noemt dit de schuldbenadering. De heer R. meent dat de nalatigheid op die wijze niet meer kan hersteld worden wegens het aflopen van de groepsverzekering en houdt voor dat een herstel enkel mogelijk is door zelf een individuele levensverzekering af te sluiten. Er geldt dan een multiplicator van 23,688910. De deskundige noemt dit de herstelbenadering.

De combinatie van deze twistpunten leidt tot 4 mogelijke resultaten.

De juridische schuldbenadering leidt tot een brutobedrag van € 45.201,86 (of € 42.693,15 semi bruto wegens aftrek RIZIV-bijdrage en solidariteitsafhouding of € 38.335,60 netto wegens bijkomende afhouding bedrijfsvoorheffing. De conventionele schuldbenadering geeft € 123.693,31 bruto (of € 116.828,33 semi bruto of € 104.904,03 netto). De juridische herstelbenadering, die volgens de deskundige niet strikt tot zijn opdracht behoorde, maar die hij ter informatie meegeeft, geeft € 120.592,48 bruto (of € 113.899,60 semi bruto of € 102.274,22 netto). De conventionele herstelbenadering, die in dezelfde omstandigheden ter info wordt meegegeven, geeft € 220.050,74 bruto of € 207.837,92 semi bruto of € 186.624,55 netto.

De deskundige stelt dat deze scenario's beïnvloed worden door factoren van juridische aard, die hijzelf niet kan oplossen en waarvan hij de beslechting aan de rechtbank overlaat.

In het eindvonnis van 13 maart opteerde de eerste rechter voor de juridische schuldbenadering, die overeenkwam met de opdracht en met wat reeds vastgelegd was in het tussenvonnis. Alles wat te maken had met de herstelbenadering en met de conventionele basisloonbepaling, afwijkend van het basisloon vastgelegd in het tussenvonnis, werd uit de debatten geweerd.

Hierdoor had de heer R. recht op een netto schadevergoeding van € 38.335,60, die hem werd toegekend vermeerderd met de vergoedende intresten aan het wettelijk tarief vanaf 1 april 2006.

In graad van beroep herhaalt deze discussie zich, waarbij de heer R. nog andere berekeningen dan de deskundige voorbrengt.

Het basisloon: de zgn. juridische of de conventionele benadering

21. Voor de zgn. conventionele benadering van het basisloon verwijst de heer R naar de uitvoering van de overeenkomst. Het arbeidshof heeft in randnummer 10 m.b.t. de begroting van het jaarloon voor de opzeggingsvergoeding reeds vastgesteld dat deze uitvoering niet eenduidig is.

Maar in het kader van de groepsverzekering moet men voor een conventionele benadering uiteraard uitgaan van wat in het groepsverzekeringsreglement overeengekomen is en dit wordt duidelijk omschreven in art. 4.1 van het reglement, waar de volgende 'conventionele' omschrijving van het basisjaarsalaris wordt gegeven:

Het basisjaarsalaris van de deelnemer wordt bij opnemering in deze groepsverzekering en vervolgens op de 1ste juli van ieder jaar vastgesteld op een bedrag gelijk aan 13 maal zijn op dat tijdstip geldende bruto maandsalaris, verhoogd met de vakantietoeslag.

De kosten eigen aan de werkgever, voortvloeiend uit de forfaitaire gunstmaatregel om buitenlandse kaderleden aan te trekken zijn hier dus alleszins niet aan de orde, daar dit in strijd is met wat werd overeengekomen.

Het brutomaandsalaris beliep bij het einde van de tewerkstelling volgens de loonafrekening (stuk 11 van de heer R) € 11.434,38. Dit bedrag werd door de eerste rechter in tussenvonnis en eindvonnis terecht als uitgangspunt voor het financieringstekort genomen door uit te gaan van een basisjaarsalaris, begroot op $€ 11.434,38 \times 13,92 = € 159.166,56$.

Het effectieve conventionele basisjaarsalaris en de door de deskundige genoemde juridische berekening zijn dus in wezen identiek.

Anders dan de heer R voorhoudt, wordt door een toepassing van de polisvoorwaarden geen wijziging van de pensioentoezegging tot stand gebracht, die dezelfde bleef.

De multiplicator

22. De heer R beroept zich op de contractuele aansprakelijkheid van Moore en vordert een contractuele schadevergoeding.

Wanneer men de schade einde contract berekent en deze vermeerderd met vergoedende intresten gelijk aan de wettelijke intresten, dan dient men uiteraard rekening te houden met de contractuele bepaling, die we vinden in art. 9.3 en 10 van het reglement:

*Art. 10.1 De deelnemer kan op de einddatum van de polis ten aanzien van het opeisbaar geworden kapitaal een keuze maken tussen de vereffening in de vorm van kapitaal en de vereffening in de vorm van rente (oudedagspensioen)
Het overeenstemmend kapitaal zal alsdan berekend worden op basis van de omzettingsscoëfficiënten vermeld in art. 9.3...*

Art. 9.3 Voor de bepaling van de vestigingskapitalen ...worden deze pensioenen vermenigvuldigd met de omzettingsscoëfficiënten die van toepassing zijn overeenkomstig het K.B. van 17 december 1992.

Deze laatste coëfficiënt is 18,695050 volgens de opgave door ING, aanvaard door beide partijen.

De contractuele schade op de einddatum van de polis moet dan ook op die basis worden vergoed, temeer gelet op de vraag tot vermeerdering met intresten, die vergoedend zijn en leiden tot een volledige schadevergoeding.

De vergoedende rente maakt een integrerend deel uit van de vergoeding die wordt toegekend tot het herstel van de door de fout veroorzaakte schade; zij strekt tot vergoeding van de schade die voortvloeit uit het uitstel van betaling van de vergoeding waarop de benadeelde recht had op de dag waarop de schade is ontstaan (Cass. 23 september 1986, *RW* 1986-87, 2143).

De feitenrechter bepaalt op onaantastbare wijze de toepasselijke rentevoet; in de praktijk wordt doorgaans uitgegaan van de wettelijke rentevoet.

(A. VAN OEVELEN, 'Interesten bij niet-nakoming van contractuele verbintenissen en in het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht' in X, *CBR Jaarboek* 2008-09, Intersentia, Antwerpen, 2009, 153-212, nr. 24; J. PETIT, *Interest*, in APR, Kluwer, Antwerpen, 1995, 132, nr. 141).

De vergoedende intrest, die tegen de opeenvolgende wettelijke voeten wordt toegekend, compenseert het verlies van nettorendement van een belegging. (Luik 13 januari 1992, *De Verz.* 992, 315).

Ten onrechte wil Moore hier een lagere intrestvoet toegepast zien; de heer R heeft recht op een volledige schadevergoeding, waarvoor de wettelijke rentevoet een gepaste leidraad geeft.

23. Ter ondersteuning van wat de deskundige betitelt als herstelbenadering, verwijst de heer R herhaaldelijk naar zijn stuk 82.

Deze brief van ING van 12 april 2006 is echter niet dienend voor de vaststelling van de contractuele schadevergoeding op datum van het einde van de polis. In de brief worden de herbeleggingmogelijkheden van het kapitaal bekeken, uitgaande van wat ING nadien kan aanbieden.

Het betreft dus de verdere keuzemogelijkheden van de heer R nadat hij het kapitaal bekomen heeft en dit vloeit niet onmiddellijk en rechtstreeks voort uit het niet uitvoeren van de overeenkomst.

Op grond van art. 1151 BW moet het verlies en de winstderving van de schuldeiser alleen omvatten hetgeen een onmiddellijk en rechtstreeks gevolg is van het niet uitvoeren van de overeenkomst.

Op p. 134 van zijn aanvullende besluiten, neergelegd op 10 oktober 2013 verwijst de heer R terecht naar p. 82 van het eindverslag van de deskundige die daar evenzeer voor het herstel van het financieringstekort wegens onvoldoende betaling door de werkgever de *multiplicator van de groepsverzekering* toepast.

De alternatieve herstelbenadering die hij nadien ter informatie uitlegt, berust op een foutieve juridische premisse, die niet uitgaat van de bepalingen van de polis, maar de deskundige erkent dat dit aspect buiten zijn technische opdracht en vaststellingen gaat, zodat de rechter hierover uitsluitel dient te geven.

24. De nauwkeurige becijfering van de schadevergoeding, uitgaande van de juridische schuldbenadering, werd door de eerste rechter terecht als schadevergoedingsuitgangspunt weerhouden, rekening houdend met wat beslist werd over de compensatoire intresten, die de verdere schade vergoeden.

De begroting, zoals aldus gesteld op basis van wat de deskundige de schuldbenadering noemt, vermeerderd met deze intresten, komt neer op een volledige herstelbenadering.

De overige argumenten van de heer R en zijn veelvuldige herberekeningen kunnen aan deze beoordeling geen afbreuk doen.

De poging van de heer R om de berekening van de deskundige andermaal te optimaliseren kan niet gevolgd worden omdat ze dus geen rekening houdt met het juiste basisjaarsalaris en de correcte multiplicator.

De berekening van de deskundige dient te worden bijgetreden.

Het hoger beroep is op dit punt ongegrond.

De kosten van de technische adviseur

25. De heer R vraagt dat de kosten van technisch advies door Heissmann Consultants ten laste zouden gelegd worden van Moore, omdat ze redelijkerwijze noodzakelijk waren voor de correcte vergoeding van de schade.

Hij steunt zich hiervoor op het cassatiearrest van 2 september 2004 (*NJW* 2004, 953; *RW* 2004-05, 535 met conclusie A. HENKES en noot B. WILMS EN K. CHRISTIAENS). De kosten van een technische raadsman die de benadeelde van een contractuele fout heeft betaald, kunnen een vergoedbaar element van zijn schade vormen, in zoverre zij met toepassing van art. 1151 BW een noodzakelijk gevolg zijn van de contractuele wanprestatie.

Zoals uit de conclusie van advocaat-generaal A. Henkes bij het voormelde cassatiearrest blijkt, moet voor de beoordeling van de noodzakelijkheid rekening gehouden worden met het al dan niet bestaan van een deskundigenonderzoek krachtens de art. 962 e.v. Ger. W. (zie het randnummer 41 van zijn conclusie, *RW* 2004-05, 542).

De heer R verwijst naar de overeenstemming van de berekeningen van zijn technische adviseur met de berekeningen van de deskundige wat betreft de conventionele benadering, die echter niet ter zake dienend is.

De heer R erkent bovendien op p. 151 van zijn aanvullende besluiten, neergelegd op 10 oktober 2013 dat de discussiepunten van juridische aard de berekeningen van zijn consultants beïnvloeden.

De berekening van het oudedagpensioen door de deskundige gebeurde door hem op zelfstandige basis zonder dat hij zich hierbij heeft laten leiden door de vooropstelling van Heissmann Consultants.

Terecht besliste de eerste rechter dan ook dat de kosten van de technische raadsman niet het onmiddellijke en rechtstreeks gevolg zijn van de wanuitvoering van de overeenkomst in de zin van art. 1151 BW.

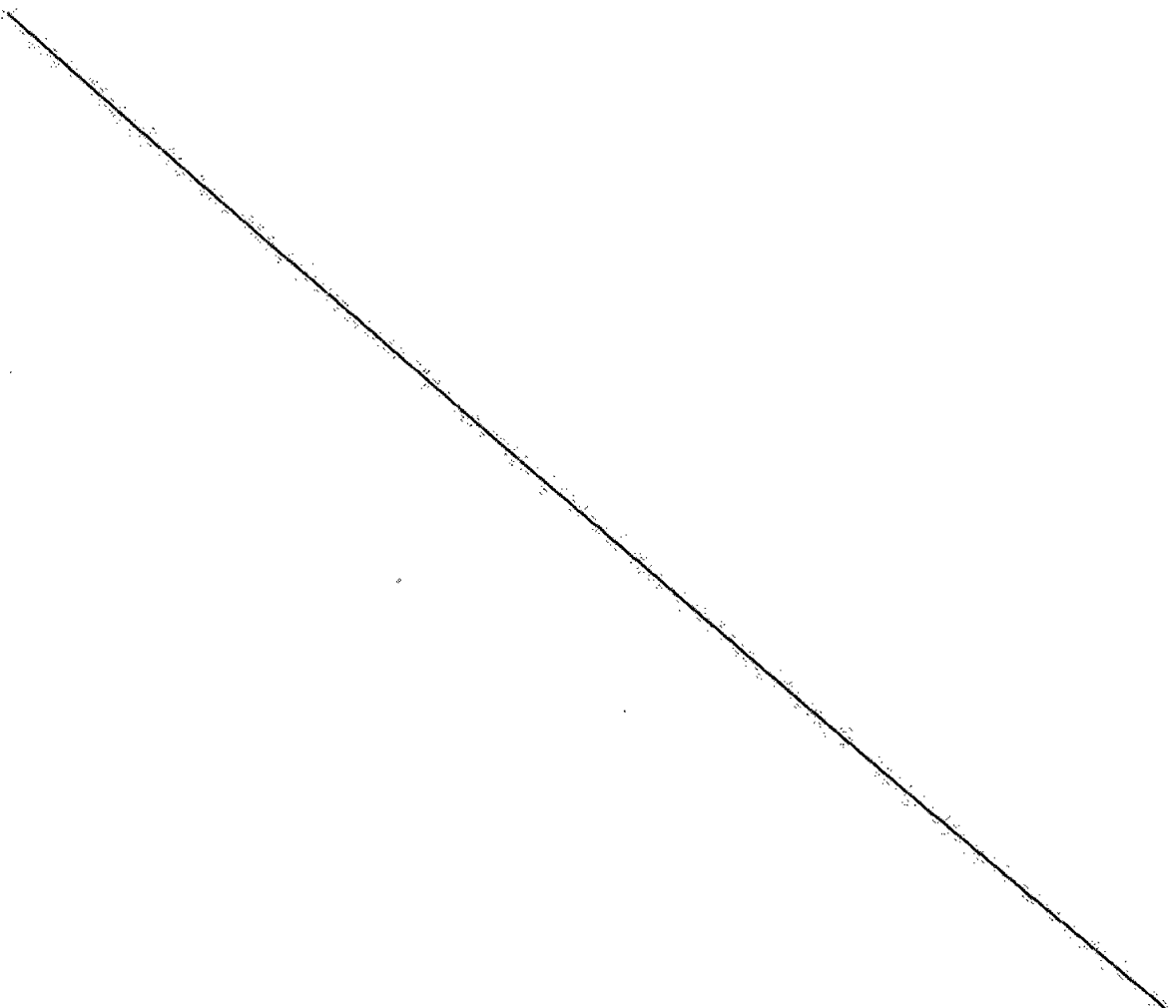
De noodzakelijkheid van de kosten behoort tot de onaantastbare appreciatiebevoegdheid van de bodemrechter(noot B. WILMS EN K. CHRISTIAENS onder Cass. 2 september 2004, 546, nr. 10.3) en de beoordeling van de eerste rechter dient omwille van het bovenstaande te worden bijgetreden.

De kapitalisatie van de intresten op de schadevergoeding.

26. Art. 1154 B.W., dat anatocisme met betrekking tot interesten van kapitalen aan bepaalde voorwaarden onderwerpt, heeft betrekking op geldschulden. Deze bepaling geldt niet voor compensatoire interest bij waardeschulden, zoals de verbintenis tot vergoeding van schade wegens wanprestatie (Cass. 22 december 2006, *RW* 2006-07, 1439 en volgende met noot A. VAN OEVELEN, "Het toepassingsgebied van het in art. 1154 BW geregelde anatocisme"; *Arbh.* Antwerpen, 15 december 2008, *Soc. Kron.* 2010, 37).

Gelet op het feit dat het arbeidshof van oordeel is dat de volledige schade vergoed is door de omzetting van rente naar kapitaal op het einde van de polis, vermeerderd met vergoedende intresten, is een kapitalisatie van intresten niet meer nodig om tot volledig schadeherstel te komen.

De vraag tot kapitalisatie van de intresten op dit onderdeel is daardoor ongegrond.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24,

Recht sprekend op tegenspraak,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch gedeeltelijk gegrond;
Verklaart het incidenteel beroep ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond.

Hervormt de bestreden vonnissen op het punt van de aanvullende opzeggingsvergoeding en hierover opnieuw rechtdoende,

Verklaart deze vordering ontvankelijk en in hierna bepaalde mate gegrond;

Zegt voor recht:

- dat de heer R. op 22 augustus 2001 aanspraak kon maken op een opzegging op basis van 19 maanden, zodat hij rekening houdend met de gepresteerde opzeg van 15,5 maanden recht had op een aanvullende opzeggingsvergoeding van 3,5 maanden, die provisioneel kan worden begroot op € 59.222,76, te vermeerderen met de wettelijke intresten op netto vanaf 22 augustus 2001 en met de gerechtelijke intresten;
- dat gelet op de betaling van € 122.171,98, er onder voorbehoud van nadere toelichting over het betaalde bedrag en verdere aanpassing wegens definitieve begroting thans geen bijkomend saldo verschuldigd is.

Beveelt bij toepassing van art. 877 en volgende Ger. W. aan ING Insurance met zetel te 1000 Brussel, Kunstlaan 46 om voor de periode van 1 september 2000 tot 31 augustus 2001 de jaarpremies, de jaarlijkse stortingskoopsommen en de backservice, met inbegrip van de op die ogenblikken van toepassing zijnde verzekeringstaksen, op te geven die door de bvba Moore Group Services in toepassing van art. 13 van het groepsverzekeringsreglement van De Vaderlandsche 530/2918 verschuldigd was m.b.t. de tewerkstelling van de heer R. uitgaande van een basisjaarsalaris van € 159.166,56.

Bevestigt de bestreden vonnissen wat betreft het vakantiegeld en de schadevergoeding groepsverzekering met dien verstande dat de gevraagde kapitalisatie van de intresten niet onontvankelijk, maar wel ongegrond is.

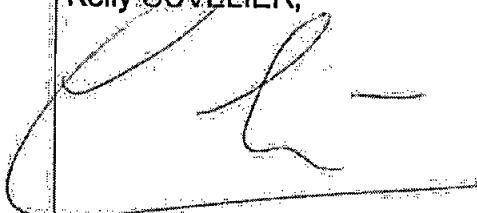
Verzendt de zaak naar de bijzondere rol voor verdere becijfering van het saldo opzeggingsvergoeding en de vraag tot kapitalisatie van de intresten op deze vergoeding.

Kosten aan te houden.

Aldus gewezen en ondertekend door de derde kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

Lieven LENAERTS,
Roland WAEYAERT,
Roger VANDENPUT,
bijgestaan door :
Kelly CUVELIER,

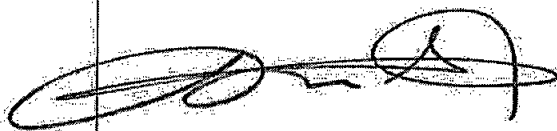
kamervoorzitter,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,
griffier.

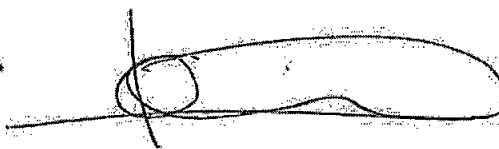
Lieven LENAERTS,

Kelly CUVELIER,

Roland WAEYAERT,

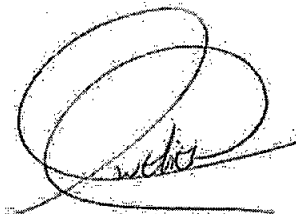
Roger VANDENPUT.

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van dinsdag 4 maart 2014 door:

Lieven LENAERTS, kamervoorzitter,
bijgestaan door
Kelly CUVELIER, griffier.

Lieven LENAERTS,

Kelly CUVELIER.